

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10

Fylke: 7 - Agder

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Batsfjord

Emne: Lynging

Bygdelag:

Oppskr. av: Frank Lunde.

Gard: Lunde

(adresse): Simnes st.

G.nr. 23 Br.nr. 4.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Christoffersen.*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I Færfars tid 1800 og ulover var det lynging overall der en holdt kuler.

Når borfjøsken var søt inn og lyngen fri for rind, sloy hver huslyd fra 50 til 100 byrer lyng og brukte til vindsepro.

En hadde lynglær eller satte den i statikk, drog den heim og fyrte løven eller hadde den inn i samnerfjøsene.

En rosk kan kunde slå op til 20 byrer om dagen - et kvindfack ragle og et bor byren heim, iføll det itøke var for lange.

Der var visse teiger hvor lyngen var god og her slott hvert 3 eller høgst 4 år. Ellers ble lyngen sviðt for leitelis skuld, der det var steinet og uryddigt. Da geitehallet sluttet kom skogen op - sviðningen ble det slut med og for en stor del også med lynglærken. Den er nu nord på slut; men det heider i sine vārer, at en må ha til lyngjæm for å liv berge byra, eller også få den ut, søsnor der er bare, så de kan ha lyngen sjøl. Dette gjelder både hest, ku og sa.

1. Den er enkelte brukt der en enda
alst en 8-10 lynglyser og legger inn i
rom med fjøret eller i låven.

I et knipsesag, når halmen er slutt i vår knipsa
heiden det, at manden for lyngjæen og skaper
ihop noen lyser det rom fylle for kua.

2. Lyngingen forgis når beifrostem har gjort nokka
hard og lyngen darr. Det kalles å lynga.

3. En bruker lyngjæ, noe korn og sykken
med vanlig grasjæ og et sykken og lyngre
langvov.

4. Lyngslit er Normands at leide, men i et
knipsesag heiden det at også kornfolk kan
brake jæen.

5. Vanlig verk 3 ^{da} eller 4 ^{or} or

6. Bærer den på lyngsag på ryggen.

7. Legger den inn i låven, i luftig rom
så den ikke mygler, ifall den ikke er
riksig darr, eller har vært rimet, da den
bec slått.

8. Kua og Sauen, og Geita, hvis en har den,
men den er nu mest forvunnet.

Dyrer får et mål lyng, for det andre
fåret ble gitt. Hadde en lille hoi, ble
det gitt same.

9. Nu for tiden er lyng aaset bare som nøtfor
men for i tiden var lyng likeså almindelig
som resten hoi og halen i foringen.

B. Syng som beile. 2.

1. Sæuen går ute på beile, så lenge du er borte. I vårkuipa må også kua ut så snart du er borte. Det er enkelte gårdene, der ligger så til at sæuen klærer vekk, så høygen kan los, og disse kan da gjerne ha ut dyra opptil 2-3 veker før andre. Sople sæuen vekk? Nei.

2. Saa og ku - også hest av og til.

3. På de gårder, der det passer, gjør en del til stodighet; men ellers er det vårfarel som er det uopgjærte, og dyra må ut tidlig eller sent - og året også, idet det samme år er tidlig vår og andre år sent.

4. Nei det regner helst som nøttejær.

II Masiner.

Threuer ikke her i bygda.

Batne Sines 18/5 1948

Staal Henné.

1670